

Jak připravit dobrou družinovou schůzku

Družinové schůzky jsou páteří života každé družiny. Musí být pravidelné, zajímavé, pestré a rušné. Družina se má vždy něco nového naučit, na něčem společně pracovat, něco si zahrát, společně se pobavit. Některé družinovky mohou mít program zaměřený na jedinou věc, obvyklá družinovka bývá složena z mnoha různých prvků.

Příprava schůzky se dá rozdělit do dvou oblastí:

1.) programová příprava

- před každou schůzkou si podrobně naplánuj její program,
- sepiš si osnovu, jak za sebou budou následovat jednotlivé body programu i s časovým rozvrhem, jak dlouho bude jaký bod trvat,
- v programu schůzky se může střídat řada činností (viz osnova schůzky), dbej na to, aby se střídaly klidnější části programu náročnější na soustředění (debaty, testy, výklad,...) s těmi aktivnějšími a pohybovými,
- schůzku začínejte a končete pokřikem vaší družiny nebo jiným společným rituálem. Členové družiny si lépe uvědomí, kdy opravdu začíná a končí program schůzky,
- na začátek schůzky je dobré dát oblíbenou pohybovou hru, aby se rozproudila zábava a aby se všichni naučili chodit včas,
- při přípravě schůzky vycházej z dlouhodobého oddílového plánu, který sestavuje oddílová rada.

Dlouhodobý plán je pro tebe dobrým vodítkem a určuje jakým tématům se na jakých schůzkách a výpravách budete v družinách i oddílu věnovat.

Příklad osnovy schůzky:

0–1. minuta	Zahájení, pokřik
1.–15. minuta	Hra I. (oblíbená, pohybová)
15.–25. Minuta	Družinové a oddílové záležitosti vyhlášení bodování, informace o výpravě, o registraci, atd.)
25.–45. minuta	Skautská praxe
45.–60. minuta	Hra II.
60.–70. minuta	Bodovací závod
70.–80. minuta	Hra III.
80.–85. minuta	úklid klubovny
85.–90. minuta	Shrnutí družinových záležitostí, pokřik

Co dalšího může být v programu schůzky:

- rukodělné práce
- tělocvičné hříčky
- bodovací závody
- zpěv
- četba
- etapová hra

2.) technická příprava:

- při psaní osnovy každé schůzky si stranou piš pomůcky, které budeš na schůzce ke každé části programu potřebovat
- před každou schůzkou si pak připrav všechny věci, které budeš během schůzky potřebovat, hledání věcí během schůzky narušuje její spád, navíc ty věci nemusíš vůbec najít nebo nemusí fungovat

Příklad družinové schůzky připravené speciálně na plnění některých bodů nových stezek

- *Zahájení družinové schůzky* (5 minut)
- *Jak jsme pokročili v plnění stezky, krátké zhodnocení* (5 minut)
Rádce pochválí všechny, kteří si splnili bod nebo body stezky. členové družiny zhodnotí své snažení pomocí tzv. smajlíků na připravený papír
- *Rozehřívací program* (15 minut), krátká zábavná pohybová hra, nejlépe venku.
- *Tvorba společného družinového projektu* (30 minut) projekt „Výloha“ zaměřený na rozvoj kompetenci z oblastí: Vyjadřování, Zručnost, Můj oddíl, Vztahy mezi lidmi, Naše parta, Družina jako tým

- před schůzkou se domluvíme s majitelem obchodů v blízkosti naší klubovny, jestli můžeme vyzdobit část výlohy informacemi o našem oddíle
- zjistíme, co by se tam nejlépe hodilo (prezentace oddílu, téma podle ročního období, reklama na akci, kterou pořádáme...)
- vytvoříme výlohu.

Na této schůzce se družina společně poradí o tom, jak bude výloha vypadat, rozdělí si práci a stanoví si termíny (kdo připraví fotky z výprav, kdo info o oddíle i o nejbližších akcích, kdo o tématu měsíce, atd.) Příště bude projekt pokračovat výrobou materiálů do výlohy.

- *Program na bod stezky Já občan* (20 minut) Rádce připraví otázky (jak se jmenuje starosta naší obce, a kolik má dětí, kde sídlí obecní úřad, kdo je z naší obce nejslavnější...), některé otázky budou vtipné, jiné zajímavé...Členové družiny na ně odpovídají. Odpovědi na otázky, které nikdo neznal hledají do příští schůzky na internetu, nebo se můžou ptát rodičů nebo dalších lidí.
- *Pohybová hra* (15 minut)
- *Výběr aktivit na příště* (10 minut) Každý si vybere jednu aktivitu ze stezky, kterou si bude chtít plnit a svůj výběr okomentuje, vybranou aktivitu si zapíše
- *Zakončení* (5 minut)

Zdroj příkladu: <http://krizovatka.skaut.cz/novy-skautsky-program-3/stezka-pro-skautsky-vek/ukazkova-oddilovkapodle-stezky/2972-jak-vypada-schuzka-podle-stezky/>

Jak připravit dobrou družinovou výpravu?

Přípravu družinové výpravy opět můžeme rozdělit na několik fází.

1.) Před výpravou:

a) CÍL (!!!)

Při plánování výpravy musíš začít tím, co je jejím smyslem, cílem, čeho touto výpravou chceš dosáhnout. Organizovat výpravy jen proto, že jsme si to řekli nebo proto, že je to v plánu, nemá smysl. Každá výprava musí mít svůj cíl. Ten bys jí měl přiřadit již při sestavování rámcového programu na začátku roku. Nemyslím tím, že během srpna či září naplánuješ všechny výpravy s časem odjezdu, ubytováním apod., ale to, že každé výpravě přisoudíš určitou úlohu

(!) Pamatuj si, že jet na výpravě odněkud někam a hrát tam ty a ty hry je sice možná jednoduché, zapláčneš tím čas, dětem se taková výprava bude při dobré atmosféře líbit, ale je to výprava, která těžko přinese někomu něco nového, nic se na ní nedokáže a brzy se na ni zapomene.

Ovšem i výprava s takovým programem může mít své cíle, např. při zahájení roku.

Možné cíle výprav:

- výprava na poznání Prahy
- výprava/brigáda s ochránci přírody
- tematická výprava [historická témata, velikonoce – proč se slaví, lidové zvyky...]
- výprava rodičů s dětmi
- poznávací výprava [ptáci, stopy zvěře, rostliny, stromy, hrady, zříceniny, historie místa...]
- výpravy družinové, kde se děti naučí něčemu ze skautské praxe [odlévání stop, rozdělávání ohně ve ztížených podmínkách, pochod podle azimutu...]
- tradiční výprava s ustáleným náročným programem, každý si může ověřit, v čem se za rok zlepšil
- tradiční výprava s ustáleným rituálem [např. zahajovací se slavnostním ohněm]

b) je třeba dát členům družiny včas vědět informace.

Na začátku roku je dobré rozdat členům oddílu termínovku s termíny všech plánovaných výprav. Zhruba dva týdny před výpravou pak můžeš rozdat papírové pozvánky ideálně i se zajímavým obrázkovým motivem vztahujícím se k tématu nebo místu výpravy. Když už se s výpravou připravujete, ať na ní jede co nejvíc členů. Na pozvánce je třeba uvést veškeré podrobnosti o chystané výpravě, tzn. čas a místo srazu a návratu, místo konání, kolik peněz s sebou, jaké vybavení, jak je to s jídlem, kde se bydlí (stany, škola, chalupa...)

c) nezapomeň důkladně poučit nováčky o tom, co s sebou mají na výpravu mít (vyplatí se mít letáky s vybavením na jednodenní a dvoudenní výpravu, které rozdáš rodičům)

Jednodenní výpravy:

- na každou výpravu si opět sepiš osnovu programu i s odhadem času, jakou aktivitu budete přibližně kdy a kde dělat a co má kdo z družiny na starosti
- je třeba zvolit místo, kam pojedete, a trasu, kudy na výpravě půjdete (měj reálný odhad, abys nepřetěžoval ty, kteří by to nemuseli zvládnout)

Čekatel'ský kurz 2012/13

Prahy 8

-
- musíš zajistit dopravu, jak se na určené místo dostanete, nezapomeň na časovou rezervu, na nákup lístků a přesun na nádraží, pokaždé musíš mít nutně zjištěné náhradní spoje!!!
  - cvičte se v družině znát i tištěné jízdní řady a značky, které se v nich používají, ne všude bude internet (!)
  - je třeba připravit jídelníček, seznam na nákup, odhadnout množství, případně si rozdělit nákup surovin v rámci družiny, nebo se domluvit na vaření např. po dvojicích
  - program (zásady podobné jako při přípravě schůzek, výprava umožňuje zapojení časově náročnějších aktivit, na které na schůzkách není čas) i aktivit v terénu, na výpravě si můžete přímo zkoušet to, o čem jste na schůzce vyprávěli (cesta podle mapy, buzoly, stavba stanu, určování stromů, stopování...)
  - zároveň je nutné si uvědomit, že výprava je pro nás také mnohem delším časem a větším prostorem k tomu, abychom sledovali členy našich družin a všímali si toho, jak se chovají, mluvili s nimi, atd.
  - stejně jako na schůzku si připrav seznam věcí: lékárnička, peněžní hotovost, abys v případě krize mohl zachránit, co se dá /např. ujel vlak a musí se jet dražším autobusem/

Vícedenní výpravy:

Totožné, jak u jednodenních, navíc je třeba zařídit ubytování

Při výpravách pod střechu zjisti:

- doprava (jaká, jak dlouhá cesta z Prahy, jak daleko se jde od zastávky)
- spí se na postelích, matracích, na zemi
- jak je to s topením
- povrch podlahy – žíněnka, koberec, lino ...
- jak s vařením – vaříč, sporák ...
- velikost ubytovací plochy, kolik místností
- WC
- kdo přijde otevřít a zavřít (podle dopravy!)
- kolik to všechno bude stát

2.) Na výpravě:

- je třeba dbát na bezpečnost (pochod na silnici, v noci osvětlení, nebezpečná místa – lomy, skály, situace – bouřka,..., koupání)
- sleduj přiměřené pochodové tempo, aby se nikdo netoulal a zároveň se ti nejslabší neztrhali
- je dobré, abys měl připravené různé varianty programu – i tu do špatného počasí, nebo při nízké účasti
- pamatuj na rozdělení sil na výpravě mezi ostatní vedoucí či členy – všechno nemusíš stihnout sám

3.) Po výpravě:

Výprava nekončí po návratu na nádraží, nebo do klubovny. Pro to, aby příště jeli členové oddílu znova, je třeba udělat ještě několik věcí:

- rozdat účastenské listy
- review, hodnocení, známkování výpravy programu

Formy: pro mladší – kartičky s kreslením smajlíků, sluníček a mráčků, atd.
Proč? Zpětná vazba – poučení pro příště

- najděte si i těsně po výpravě chvíli času na promluvení s rodiči, řekněte jim základní informace a dojmy, děti mohou leccos pokroutit, ať jsou rodiče v klidu a pošlou dítě příště zas
  - vyprávění o výpravě na schůzce
  - fotky na internetu, na CDčku
  - zápis do kroniky, do střediskového časopisu
-

Kde hledat pomoc?

Knihy:

Skautská družina

Autor: Novák, J. a Zapletal, M.

Rok vydání: 1997

Nakladatelství: Skauting, Liberec

Velká encyklopedie her (1. v přírodě, 2. v klubovně, 3. na hřišti a v tělocvičně, 4. ve městě a na vsi)

Autor: Zapletal, Miloš

Roky vydání: 1995, 1996, 1997, 1998

Nakladatelství: Leprez, Praha

Výpravy za dobrodružstvím

Autor: Zapletal, Miloš (ilustrace Čermák)

Rok vydání: 2009

Nakladatelství: Knižní klub, Praha

Dobrodružné hry a cvičení v přírodě

Autor: Neumann Jan

Rok vydání: 2007

Nakladatelství: Portál, Praha

Vycházky-výlety-výpravy

Rok vydání: 1998

Nakladatelství: Skauting, Liberec

Hry do kapsy I – X (zatím vyšlo 10 knih)

Autor: Jan Neuman, Soňa Hermochová a další autoři

Rok vydání: 2003–2006

Nakladatelství: Portál, Praha

S dětmi Prahou bez nudy

Autor: Evžen Ge, Klára Vaňková

Rok vydání: 1999

Nakladatelství: Portál, Praha

Internet:

www.mapy.cz

(mapy celé republiky, včetně měst, možnost plánování tras i prohlížení a tisku leteckých a historických map)

www.idos.cz (jízdní řády, vyhledávání spojení – vlaky, autobusy, MHD)

www.jizdenka.cz (kalkulačka ke spočítání ceny vlaku, včetně skupinových slev)

Čekatel'ský kurz 2012/13

Prahy 8

<http://www.ceskenoviny.cz/styl/cestovani/cr/> (zajímavá místa v ČR, tipy na výlet)

<http://www.pruvodce.com/povesti/>

(vyhledejte si pověsti podle autora, názvu, místa děje či osob, o kterých se v nich vypráví, pomůcka při vytváření legend)

<http://www.rozhlas.cz/hradyzamky/povesti>

<http://www.teepek.cz/skaut-out/tipy-na-vylety/> (tipy na výlety na skautském webu pro rádce)

<http://krizovatka.skaut.cz/databaze/skautske-zakladny/> (databáze skautských základen)

<http://www.hrady.cz/> (jaké zajímavé památky se nachází v okolí místa výpravy)

<http://www.klubturistu.cz>

(stránky klubu Českých turistů – najdete např. seznam turistických ubytoven nebo atlas turistických zajímavostí)